

Gabaryt

B

A

Priorytetowa

Potwierdzenie odbioru

KANCELARIA ADWOKACKA

ul. Kazimierza Wielkiego 82, 30-074 Kraków
adwokat

Andrzej Majsak

tel/fax 12/ 6382128; 600 411 991; e-mail: andrzej.majsak@adwokatura.pl

Kraków, dnia 3 lutego 2015 r.

Prezes**Urzędu Ochrony Konkurencji****I Konsumentów****Plac Powstańców Warszawy 1****00-950 Warszawa**

Zgłaszający zawiadomienie: Polskie Stowarzyszenie Prezenterów Muzyki Dee Jay UNION
w Krakowie, ul. Bojki 1/61, 30-611 Kraków

- reprezentowane przez adw. Andrzeja Majsaka z Kancelarii
Adwokackiej przy ul. Kazimierza Wielkiego 82 w Krakowie

ZAWIADOMIENIE**dotyczące stosowania praktyk ograniczających konkurencję**

Działając w imieniu Polskiego Stowarzyszenia Prezenterów Muzyki Dee Jay UNION w Krakowie, ul. Bojki 1/61, 30-611 Kraków, którego pełnomocnictwo przedkładam w załączeniu, niniejszym zgłaszam zawiadomienie o podejrzeniu stosowania praktyk ograniczających konkurencję przez Związek Producentów Audio Video, z siedzibą przy ul. Kruczkowskiego 12/2, 00-380 Warszawa (dalej ZPAV), Stowarzyszenie Autorów ZAiKS, z siedzibą przy ul. Hipotecznej 2, 00-092 Warszawa (dalej ZAiKS) oraz Związek Artystów Wykonawców, z siedzibą przy ul. Nowy Świat 64, 00-357 Warszawa (dalej STOART), polegających na:

- Zawarcia porozumienia w zakresie ustalenia wynagrodzenia z tyt. stawek licencyjnych za zwielokrotnianie w formacie cyfrowym legalnie wprowadzonych do obrotu utworów, artystycznych wykonawców oraz fonogramów i wideogramów muzycznych na nośnik cyfrowy w celu ich odtwarzania w sposób uciążliwy względem osób trzecich, stwarzający tym osobom zróżnicowane warunki konkurencji,

- Nadużywanie pozycji dominującej na rynku właściwym poprzez stosowanie uciążliwych warunków umów stwarzających osobom trzecim zróżnicowane warunki konkurencji, a także przeciwdziałanie ukształtowaniu się warunków niezbędnych do rozwoju konkurencji

Uzasadnienie

Stan faktyczny

ZPAV, ZAiKS oraz STOART są działającymi na rynku polskim organizacjami zbiorowego zarządzania (OZZ) prawami autorskimi (ZAiKS), prawami pokrewnymi do artystycznych wykonań (STOART) oraz prawami pokrewnymi do fonogramów i wideogramów (ZPAV). Prawa te wykorzystywane są w działalności osób trudniących się prezentowaniem muzyki w klubach, dyskotekach oraz innych imprezach na których odgrywana jest muzyka (dalej również „DJ-ów”).

W swojej działalności, w celu prezentacji / odegrania muzyki w trakcie imprezy muzycznej DJ korzystać może z zakupionych legalnie egzemplarzy utworu, poprzez odegranie z nich utworu, bądź też, co wobec uwarunkowań technicznych staje się regułą, może wykorzystywać dysk twardy komputera bądź dysk przenośny (popularny „pendrive”) na który przed daną imprezą dokonuje skopiowania (zwielokrotnienia) posiadanych utworów. Coraz częściej uwarunkowania techniczne w klubach, a w szczególności sprzęt, jaki DJ ma w klubie do dyspozycji, sprawiają, iż wymagane jest uprzednie skopiowanie utworów, które mają być odegrane, do pamięci tych urządzeń.

W ramach swojej działalności wyżej wskazane OZZ (poza SAWP) w 2009 r. przygotowały dla DJ-ów ofertę polegającą na możliwości zawarcia generalnej umowy licencyjnej na zwielokrotnianie w formacie cyfrowym legalnie wprowadzonych do obrotu utworów, artystycznych wykonań oraz fonogramów i wideogramów muzycznych na nośnik cyfrowy w celu ich odtwarzania. Wskazane w petitum OZZ proponują podpisanie jednej, łącznej umowy licencyjnej dotyczącej licencji na zwielokrotnianie przez licencjobiorcę w formacie cyfrowym legalnie wprowadzonych do obrotu utworów, artystycznych wykonań oraz fonogramów i wideogramów muzycznych z repertuaru ZAiKS, STOART oraz ZPAV na nośnik cyfrowy w celu ich odtwarzania przez licencjobiorcę. Repertuar ZAiKS, STOART oraz ZPAV stanowią odpowiednio utwory, artystyczne wykonania oraz fonogramy i wideogramy muzyczne autorów, artystów wykonawców i producentów polskich i zagranicznych, którzy osobiście lub poprzez swoich następców prawnych lub na podstawie umów o wzajemnej reprezentacji z zagranicznymi związkami udzielili ZAiKS, STOART i ZPAV prawa do reprezentowania ich na terytorium Polski.

Proponowana łączna umowa przewiduje jednolite wynagrodzenie za rok kalendarzowy w wysokości 2000 zł, w skład czego wchodzi wynagrodzenie w kwotach:

- 1000 zł z tytułu zwielokrotnienia utworów na rzecz ZAiKS
- 500 zł z tytułu zwielokrotnienia artystycznych wykonań na rzecz STOART
- 500 zł z tytułu zwielokrotnienia artystycznych wykonań na rzecz ZPAV

Wskazane powyżej stawki licencyjne są jednolite dla wszystkich, a ich wysokość nie może być różnicowana w zależności od liczby zwielokrotnień dokonywanych przez Licencjobiorcę w ciągu roku. Umowa licencyjna przewiduje zezwolenie za zwielokrotnienie przez Licencjobiorcę w formacie cyfrowym legalnie wprowadzonych do obrotu utworów, artystycznych wykonania oraz fonogramów i wideogramów muzycznych na nośnik cyfrowy wyłącznie w celu ich odtwarzania (§ 3 ust. 1 umowy). Udzielone zezwolenie nie może być przenoszone na osoby trzecie (§ 3 ust. 3). Licencja nie uprawnia również do odtwarzania utworów, artystycznych wykonania oraz fonogramów i wideogramów muzycznych osobom trzecim (§ 4 ust. 1).

W przekonaniu zgłaszającego niniejsze zawiadomienie poprzez narzynie osobom trzecim (DJ-om) opisanych wyżej warunków łącznej umowy licencyjnej wskazane na wstępie OZZ dopuściły się naruszenia prawa antymonopolowego.

Zgłaszający zawiadomienie podnosi, iż poprzez zawarte porozumienie ZAIKS, ZPAV i STOART ograniczają konkurencję na rynku usług DJ-skich, albowiem ustalona została jedna wysokość stawki licencyjnej niezależnie od ilości zwielokrotnień dokonywanych przez licencjobiorcę oraz liczbę dni pracy w ciągu roku przy użyciu nośnika, na który dokonano zwielokrotnienia. Przedmiotowa licencja skonstruowana jest w ten sposób, iż podmiot trudniący się odtwarzaniem muzyki w klubach, dyskotekach oraz w trakcie innych wydarzeń muzycznych z przyczyn technicznych zmuszony jest do nabycia wskazanej DJ-licencji, za cenę arbitralnie ustaloną przez wskazane OZZ i niezależną od intensywności oraz częstotliwości korzystania z niej.

Ustalenie opłat licencyjnych w ten sposób stawia w niejednakowej sytuacji podmioty działające na rynku, albowiem wykonują one działalność z różną częstotliwością oraz dokonują różnej ilości zwielokrotnień. Przyjęcie „sztywnej” stawki licencyjnej sprawia, iż obciążenie finansowe podmiotów wykonujących działalność (prezentujących muzykę) z mniejszą częstotliwością (np. 1 raz z tygodniu) jest większe, niż podmiotów prowadzących działalność częściej. Ponadto, jakiegokolwiek wpływu na opłatę licencyjną nie ma liczba dokonywanych zwielokrotnień utworów. Licencjobiorca co prawda mocą umowy licencyjnej (§ 6) zobowiązany jest do przekazywania informacji o zwielokrotnionych utworach, jednak ich liczba nie wpływa w jakikolwiek sposób na opłatę licencyjną. Stąd też zawarcie porozumienia pomiędzy wyżej wskazanymi OZZ w zakresie ustalenia w wyżej opisany sposób zasad udzielania łącznej licencji na zwielokrotnianie utworów przez DJ-ów w sposób istotny ogranicza konkurencję na rynku, w szczególności poprzez stawianie barier w szczególności podmiotom słabszym, którzy zmuszeni są do ponoszenia jednakowych kosztów działalności jak podmioty silniejsze na rynku. Wskazane powyżej rozwiązania stosowane w innych krajach europejskich z całą pewnością takiego negatywnego wpływu na rozwój konkurencji nie mają.

Wskazać należy, iż w przedmiotowych umowach licencyjnych, w § 5 ust. 2 opisany jest mechanizm naliczania wysokości opłaty licencyjnej za „niepełne okresy roczne”. Zgodnie z postanowieniem umowy **„Za niepełne okresy roczne wynagrodzenie naliczane jest wg wzoru (12-N)/12 stawki rocznej, przy czym N oznacza zakończone miesiące danego roku kalendarzowego, nieobjęte umową licencyjną”**.

Przywołany powyżej mechanizm tylko pozornie różnicuje pozycję DJ-ów z uwagi na moment podjęcia przez nich działalności, gdyż w momencie, w którym dany podmiot zamierza nabyć DJ-licencję, zobligowany jest do jej zakupu na okres trwający od momentu zakupu licencji do końca danego roku kalendarzowego. Tym samym, tytułem przykładu, DJ działający na danym rynku sporadycznie, raz na kilka miesięcy, pracując przykładowo w styczniu, maju i sierpniu, obciążony zostanie kosztem nabycia DJ licencji za okres całego roku, w tej samej wysokości, co podmiot trudniący się prowadzeniem imprez muzycznych stale i regularnie, dokonując na przestrzeni roku od kilkudziesięciu do kilkuset występów. Podobnie, podmiot planujący np. tylko jeden występ w miesiącu styczniu zobligowany jest do wykupienia licencji na cały rok, co sprawia, iż tego rodzaju występ staje się nieopłacalny ekonomicznie. Ponadto, jego sytuacja jest w sposób nieuprawniony pogorszona w odniesieniu do podmiotu, który planuje wykonać występ jedynie w miesiącu grudniu, gdyż w takim wypadku musiałby zapłacić za licencję jedynie 1/12 stawki rocznej.

Widać wyraźnie, iż w związku z wysokim kosztem uzyskania licencji (2000 zł rocznie), postanowienia te w efekcie skutkować będą eliminacją z rynku DJ-ów działających na mniejszą skalę. Równocześnie, w związku z powyższym niechybnie dojdzie do pozbawienia wielu podmiotów korzystających z usług działających na mniejszą skalę DJ-ów możliwości legalnego zorganizowania imprez muzycznych, a tym samym do rozwoju praktyki niezgodnego z prawem autorskim odtwarzania muzyki.

Mając na uwadze powyżej zarysowany stan faktyczny wskazać należy, iż w przekonaniu zgłaszającego niniejsze zawiadomienie zachodzi uzasadnione podejrzenie stosowania przez wskazane na wstępie organizacje zbiorowego zarządzania, tj. ZPAV, ZAiKS oraz STOART wskazanych na wstępie praktyk ograniczających. Ustalenie jednej stawki opłaty licencyjnej dla wszystkich zainteresowanych stwarza zróżnicowane warunki konkurencji, albowiem identyczna stawka niezależnie od rozmiaru prowadzonej działalności stwarza mniej korzystne warunki do konkurowania DJ-om prowadzącym swą działalność z mniejszą częstotliwością. Ponadto, ustalenie wspólne, w sposób arbitralne stawki opłaty licencyjnej na 2000 zł (z rozbiem 1000 zł – ZAiKS, 500 zł ZPAV oraz STOART) rodzi obowiązek zbadania takiego działania z punktu widzenia treści art. 6 ust. 1 pkt. 4 UOKiK (zakaz stosowania w podobnych umowach z osobami trzecimi uciążliwych lub niejednorodnych warunków umów, stwarzających tym osobom zróżnicowane warunki konkurencji).

Nadto, wobec faktu, iż wskazane na wstępie OZZ zarządzają większością praw wykorzystywanych w codziennej działalności DJ-ów, powyżej określony stan faktyczny należy rozważyć z punktu widzenia art. 9 uokik, statuującego zakaz nadużywania pozycji dominującej na rynku właściwym przez jednego lub kilku przedsiębiorców. Jak już powyżej wspomniano, stosowanie ustalenie jednej stawki opłaty licencyjnej dla wszystkich zainteresowanych stwarza zróżnicowane warunki konkurencji, co winno zostać przeanalizowane z punktu widzenia normy art. 9 ust. 2 pkt 3 uokik.

W powyższym stanie rzeczy złożenie niniejszego zawiadomienia w celu zbadania przez Urząd zgodności w/w działań OZZ z prawem antymonopolowym jest konieczne i uzasadnione.

Za zgłaszającego – pełnomocnik

ADWOKAT
Andrzej Majanek

Załączniki:

- pełnomocnictwo wraz z odpisem z KRS oraz dowodem uiszczenia opłaty skarbowej
- wzór łącznej umowy licencyjnej dostępnej pod adresem:
http://dj.zpav.pl/files/przykladowa_umowa.pdf.